

# Извештај за независно разумно уверување

Цементарница УСЈЕ А.Д. Скопје



# Содржина

Извештај за независно разумно уверување	1
Прилози	6

# Извештај за независно разумно уверување

Грант Торнтон ДОО  
Св. Кирил и Методиј 526-1/20  
1000 Скопје  
Северна Македонија  
Т +389 (0)2 3214 700  
Ф +389 (0)2 3214 710  
Е Contact@mk.gt.com  
Даночен број: 4030003475973

До Раководството на Цементарница УСЈЕ А.Д. Скопје

## 1. Делокруг на ангажманот

Ние бевме ангажирани од страна на Раководството на Цементарница УСЈЕ А.Д. Скопје (Друштвото или УСЈЕ), да извршиме ангажман за независно разумно уверување за процесот на одобрување од страна на акционерите на Друштвото на трансакција со заинтересирана страна - Sharrcem SH.P.K., Republic of Kosovo (заинтересирана страна).

На 22 април 2024 година, Одборот на директори на компанијата ќе усвои Предлог одлука за одобрување на трансакциите со својата заинтересирана страна поврзана со продажба / купување на цемент, шармал и пет-кокс (види Прилог 2), која ќе биде предмет на одобрување од страна на акционерите на Друштвото на претстојното Годишно собрание на акционери. Трансакциите на Друштвото со заинтересираната страна се регулирани со следниве договори и поврзани анекси:

- Договор бр.03-1200 од 20 декември 2022 година за продажба / купување на цемент и шармал;
- Анекс 1 бр. 03-207 од 24 февруари 2023 година од Договор за продажба / купување на цемент и шармал;
- Анекс 2 бр. 03-987 од 31 јули 2023 година од Договор за продажба / купување на цемент и шармал;
- Договор бр. 03-1482 од 31 декември 2023 година за продажба / купување на цемент и шармал;
- Договор бр. 03-1219 од 23 декември 2022 година за продажба / купување на пет-кокс;
- Анекс 1 бр. 03-230 од 02 март 2023 година од Договор за продажба / купување на пет-кокс;
- Анекс 2 бр. 03-1276 од 18 ноември 2023 година на Договорот за продажба / купување на пет-кокс;
- Договор бр. 03-826 од 07 јули 2023 година за продажба / купување на пет-кокс; и
- Договор бр. 03-1481 од 18 декември 2023 година за продажба / купување на пет-кокс.

## 2. Предмет и идентификација на критериуми

Нашиот ангажман е извршен согласно член 460а од Законот за трговските друштва (Службен весник на РМ бр.28/2004...99/2022). Оваа регулаторна одредба бара од раководството на Друштвото да добие извештај за разумно уверување, подготвен од независен ревизор, во случај кога вредноста на трансакцијата или кумулативната вредност на заемно поврзани трансакции реализирани во текот на изминатите 12 месеци од датумот на одобрување на трансакцијата на заинтересираната страна изнесува 10% или повеќе од вредноста на средствата на Друштвото утврдена врз основа на последните ревидирани годишни финансиски извештаи. Според ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 година, вкупната актива на Друштвото изнесува 104,232 илјади Евра. Кумулативниот износ на реализираните трансакции на цемент и шармал според договорите од 31 декември 2023 година е во износ од 25,084 илјади Евра што е 24,07% од вкупните средства на Друштвото и кумулативниот износ на реализирани трансакции на пет-кокс согласно договорите заклучно со 31 декември 2023 година е во висина од 3,506 илјади евра, што е 3,36% од вкупните средства.

Од независниот ревизор се бара, врз основа на спроведените постапки и прибавените докази, да издаде мислење дали трансакцијата со заинтересирана страна е во согласност со важечките прописи во земјата, дали трансакцијата со заинтересирана страна е фер, односно дали вредноста на трансакцијата е одредена според пазарните услови, дали постои диспропорција помеѓу взаемните придобивки на страните, дали постојат други факти и околности кои би можеле да претставуваат основа за предизвикување штета со тоа што ќе им препорачаат на малцинските акционери дали да го поддржат договорот со заинтересирана страна.

### 3. Одговорност на раководството

Раководството на Друштвото е одговорно за:

- Да ги воспостави, договори и изврши трансакциите со својата заинтересирана страна во согласност со регулаторните одредби од членовите 460 и 460а од Закон за Трговски Друштва (Службен Весник на РМ бр.28/2004...99/2022),
- За подготовка, објективно прикажување и точност на релевантните податоци и информации потребни за проценка и евалуација на усогласеноста на трансакциите со заинтересирани страни од членовите 460 и 460а од Закон за Трговски Друштва (Службен Весник на РМ бр.28/2004...99/2022), и,
- За дизајнирање, спроведување и одржување на внатрешна контрола релевантна за подготовка на горенаведените податоци и информации кои се ослободени од материјално погрешно прикажување без разлика дали се должи на измама или грешка.

### 4. Одговорност на ревизорот

Нашата цел беше да ја оцениме усогласеноста на трансакциите на Друштвото со нејзината заинтересирана страна според критериумите утврдени во член 460а од Законот и да донесеме независен заклучок за разумно уверување врз основа на прибавените докази.

Го спроведовме нашиот ангажман за разумно уверување во согласност со Меѓународниот стандард за ангажмани за уверување (ISAE) 3000, ангажмани за уверување освен ревизии или прегледи на историски финансиски информации, издаден од Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување. Тој стандард бара од нас да се усогласиме со етичките барања и да го планираме и извршиме нашиот ангажман за разумно уверување за да добиеме доволно соодветни докази, за тоа дали предметот дефиниран во Точка 2 погоре е без материјални погрешни искажувања.

Ние не прифаќаме никаква одговорност за какви било извештаи претходно дадени од нас за какви било финансиски информации користени во врска со предметот надвор од оние на кои тие извештаи им биле упатени од нас на датумите на нивното издавање.

Нашето Друштво – Грант Торнтон ДОО го применува Меѓународниот стандард за контрола на квалитетот 1 „Контрола на квалитет за фирми кои вршат ревизија и преглед на финансиски извештаи и други ангажмани за уверување и поврзани услуги“ како национален стандард за контрола на квалитетот и соодветно одржува сеопфатен систем за контрола на квалитетот вклучувајќи документирани политики и процедури во врска со усогласеноста со етичките барања, професионалните стандарди и применливите законски и регулаторни барања.

Ги почитувавме барањата за независност и етика на Меѓународниот кодекс на етика за професионални сметководители (вклучувајќи ги и меѓународните стандарди за независност) на Одборот за меѓународни етички стандарди за сметководители (IESBA), кој е заснован на основните принципи на интегритет, објективност, професионална компетентност и должно внимание, доверливост и професионално однесување, како и други независност и етички барања, применливи за овој ангажман за уверување во нашата земја.

### 5. Резиме на извршената работа

Избраните процедури зависат од нашата проценка, вклучително и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување во податоците и информациите релевантни за проценка на усогласеноста на трансакциите на Друштвото со нејзината заинтересирана страна со регулаторните одредби, без разлика дали се должи на измама или грешка. При правењето на тие проценки на ризик, ја разгледавме внатрешната контрола релевантна за подготовката на таквите податоци и информации со цел да дизајнираме процедури за уверување што се соодветни во околностите, но не и за целите на изразување заклучок за ефикасноста на внатрешната контрола.

Нашите процедури вклучуваат, особено:

- Читање на содржината и стекнување разбирање за природата, делокругот и условите на трансакцијата наведени во Договорот за доделување заем идентификуван во оддел 1 погоре;
- Интервју со Раководството, одговорно за подготовка на Предлог Одлука за одобрување на трансакција со заинтересирана страна како и поврзаните договори и анекси со заинтересираната страна;
- Проверка и анализа на ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2023 и идентификување на релевантни податоци и информации во врска со трансакциите на Друштвото со нејзината заинтересирана страна;

- Преглед и анализа на податоците и информациите поврзани со производствените трошоци и overheads, релевантни за трансакциите со нејзината заинтересирана страна, утврдени во финансиските извештаи на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2023 година и последователните финансиски податоци за периодот 01.01.2024 – 31.03.2024;
- Потврдување на вредноста на кумулативните трансакции со заинтересирана страна според утврдените критериуми врз основа на усвоените методи;
- Суштинско тестирање врз селективна основа на споредната документација поврзана со трансакции со нејзината заинтересирана страна, како и други неповрзани клиенти за периодот јануари 2023 – март 2024;
- Пресметка на соодносите и податоците релевантни за проценка и оценување на усогласеноста со критериумите утврдени во поврзаните регулаторни одредби;
- Споредба и анализа на утврдени цени на готови производи кои се предмет на договорите за купување и продажба и утврдување дали цените се фер и релевантни на слободниот пазар.
- Следниве методи се користат во проценката на регулаторната согласност на трансакциите на заинтересираните страни:

#### *Метод на трансакциска нето маржа*

ТНММ ја испитува нето маржата на профитот реализирана од страна на ентитетот во трансакција или трансакции со поврзан ентитет и го споредува со нивото на маргината одредена од истиот ентитет во трансакции со независни ентитети или маржата одредена во споредливи трансакции од независни ентитети.

Трансакциската нето маргина се одредува со одземање на бруто приходите што се остварени на трансакцијата, трошоците настанати за остварување на овој бруто приход (вклучувајќи ги и режиските трошоци, кои треба да бидат одбиени според пропорцијата на бруто приходот од дадена трансакција на вкупниот бруто приход).

ТНММ ја претставува користа од нагласување на функциите и ризиците што ги презема тестираната страна и истовремено е најтолерантен метод во однос на разликите кои можат да постојат во ваквите извршени функции и ризиците што ги претпоставува тестирана страна и споредливите ентитети.

Покрај тоа, методот кој е помалку погоден од потенцијалните разлики во сметководствените стандарди врз основа на кои финансиските информации за потенцијално споредливи ентитети можеби биле подготвени, што доведува до најсигурни резултати.

Со оглед на горенаведеното, ТНММ беше избран за најсоодветен метод за тестирање на дофат на рака за трансакциите кои се предмет на разгледување.

#### *Метод на Споредливи Неконтролирани Цени*

Со цел да се процени дофат на рака на трансакцијата на сив цемент, шармал и МПЦ од страна на УСЈЕ кон Sharrcem, методот на споредливи неконтролирани цени беше користен, бидејќи УСЈЕ ги продаваше истите производи и на заинтересирана и на незаинтересирани страни под споредливи услови и услови за време на фискалната година која е под проверка.

Примената на споменатиот метод може да се одвива само додека е исполнет еден од следниве услови:

- Две независни претпријатија се вклучени во процесот на продажбата на истите производи како оние што ги продава УСЈЕ на Sharrcem, под споредливи услови (надворешен СНЦ);
- Друштвото УСЈЕ АД ги обработува и продава истите производи под споредливи услови на Sharrcem и трети независни ентитети (внатрешен СНЦ); и
- Заинтересираната страна Sharrcem SH.P.K. ги купува истите производи под споредливи услови од УСЈЕ и трети независни страни (внатрешен СНЦ).

Примената на горенаведените методи и проценката на постигнатите резултати се дополнително обелоденети во Прилог 1.

Ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 година како и последователните финансиски информации до 31 март 2024 не беа предмет на наша ревизија во смисла на Меѓународните стандарди за ревизија. Постапките што ги спроведуваме не претставуваат ниту ревизија или преглед на овие финансиски информации, затоа ние не сме одговорни за издавање или ажурирање какви било извештаи или мислења за историските финансиски информации на Друштвото.

Нашите процедури беа единствено насочени кон добивање докази дека трансакциите на Друштвото со нејзината заинтересирана страна се во согласност со важечките регулаторни барања, идентификувани погоре.

Целта на нашата работа не беше да ја процениме доволноста на податоците и информациите релевантни за тие трансакции, или да ја процениме исправноста и интегритетот на информациите содржани во нив, особено во однос на обелоденетите износи, вклучувајќи, доколку ги има, проценките направени за претходни години, цифри, датуми, анализи, методи на распределба и усогласеност со релевантните прописи.

Нашите процедури вклучија и проценка дали предметот на ангажманот е соодветен и дали применетите критериуми се соодветни на дадените околности.

## 6. Инхерентно ограничување

Постојат инхерентни ограничувања кои можат да произлезат поради неможноста да се влијае и контролира деловното опкружување, ефикасноста на системот на внатрешни контроли, вклучувајќи ја и можноста за човечка грешка и заобиколување на контролите.

На пример, поради нивната природа, контролите не можат да спречат или откријат неовластен пристап до системи и информации или неуспех да се усогласат со внатрешните и надворешните политики или барања.

## 7. Заклучок

Нашиот заклучок е формиран врз основа на, и е предмет на работите наведени погоре и треба да се чита поврзано со овие прашања.

Ние веруваме дека собраните докази се доволни и соодветни да обезбедат основа за нашиот заклучок.

Според нашето мислење, трансакциите на Друштвото УСЈЕ АД Скопје со неговата заинтересирана страна Sharrsem SH.P.K. кои се засновани во усвоената Одлука на акционери за одобрување на трансакции со нејзината заинтересирана страна поврзани со продажба / купување на цемент, шармал и пет-кокс и поврзаните договори и анекси идентификувани во делот 1 погоре се:

- Во согласност со применетите регулативи во Република Северна Македонија;
- Трансакцијата со заинтересираната страна е објективна, односно условите на трансакцијата се одредени според пазарните услови;
- Не постои идентификувана диспропорција помеѓу взаемните придобивки на страните; и
- Не постојат други факти и околности што би можеле да претставуваат основа за предизвикување штета со тоа што ќе им препорачаат на малцинските акционери дали да ја подржат зделката со заинтересираната страна.

## 8. Препорака

Врз основа на погоре наведеното, препорачуваме на малцинските акционери на Друштвото да ја подржат трансакцијата со заинтересирана страна на седницата на Акционерското Собрание, чија одлука претставува дополнителен услов за склучување на оваа трансакција и делегирање на овластување за нејзино спроведување на одговорните лица во Друштвото.

Оваа препорака произлегува од информациите обелоденети погоре и е во врска со одредбата од член 3 од Регулативата за изменување и дополнување на Уредбата за содржината и формата на мислењето дадено од овластениот ревизор во постапката за одобрување на трансакција со заинтересирана страна во јавно трговско друштво (Службен Весник на Република Северна Македонија бр.182 од 21.10.2015 година).

#### 9. Ограничување на употреба и дистрибуција

Нашата работа беше преземена за да ни овозможи да изразиме заклучок за разумно уверување за избраната тема до Раководството на Цементарница УСЈЕ АД Скопје во согласност со условите на нашиот ангажман и нема да се користи за која било друга цел. Ние не прифаќаме или преземаме одговорност кон која било друга страна освен Друштвото, за нашата работа за овој извештај или за заклучокот што го постигнавме.

  


Директор  
Марјан Андонов



Овластен ревизор  
Марјан Андонов

Грант Торнтон Доо Скопје  
Скопје, 15 Април 2024

# Прилог



## Прилог 1

### – УСЈЕ – Резиме споредба на реализираните трансакции со заинтересираните страни и трети страни во периодот 01.01-31.12.2023

	ЦЕМ IV/B (V-P) 42.5 N 25КГ	ЦЕМ IV/B (V-P) 42.5 N 50КГ	ЦЕМ I 52,5 R bulk	ЦЕМ II/B-V 42,5 R bulk	Шармал	Пет-кокс
<b>A. Релизирани трансакции со Sharrcem – заинтересирана страна</b>						
1. Количина (тони)	185	32,662.00	12,902.00	173,808.00	53,446.00	14,084.84
2. Приходи од продажба (ЕУР)	19,607.00	3,333,399.00	1,257,239.00	15,502,841.00	4,971,244.00	3,505,890.00
<b>3. Просечни продажни цени (ЕУР)</b>	<b>105.75</b>	<b>102.06</b>	<b>97.45</b>	<b>89.20</b>	<b>93.01</b>	<b>248.91</b>
4. Цени според Договорите и анексите (ЕУР/тон)	102.17 - 106.59	98.17 - 102.59	97.03 - 99.1	85.71 - 93.54	88.76 - 93.12	204.27- 313.65
<b>4. Просечен метод на трансакциска нето маржа (%)</b>	<b>50.48</b>	<b>45.22</b>	<b>33.23</b>	<b>46.87</b>	<b>78.76</b>	<b>3.32</b>
<b>5. Референтен опсег на трансакциска нето маржа – статистички податок (%)</b>	<b>0.71 - 46.66</b>	<b>0.71 - 46.66</b>	<b>0.71 - 46.66</b>	<b>0.71 - 46.66</b>	<b>0.71 - 46.66</b>	<b>0.71 - 46.66</b>
<b>B. Релизирани трансакции со трети страни на домашниот пазар</b>						
1. Количина (тони)	121,620.60	39,596.00	39,464.32	378,061.26	16,084.00	834.00
2. Приходи од продажба (ЕУР)	12,541,917.33	4,051,985.82	4,575,008.50	37,472,699.32	1,530,301.11	215,170.15
<b>3. Просечни продажни цени (ЕУР-тон)</b>	<b>103.10-108.68</b>	<b>102.13-109.36</b>	<b>115.82-126.33</b>	<b>97.07-101.23</b>	<b>95.14</b>	<b>257.66</b>
<b>C. Заклучок</b>						
1. Реализирана трансакциска нето маржа во споредба со заинтересираната страна во однос на референтниот (ТНМ) опсег	над максималното ниво	во рамки	во рамки	над максималното ниво	над максималното ниво	(n/a)*
2. Просечна продажна цена кон Sharrcem во споредба со продажната цена на трети страни на домашниот пазар	во рамки	(n/a)*	(n/a)*	(n/a)*	(n/a)*	(n/a)*

\*Методот не е применлив поради околностите предизвикани од конкурентните цени на пазарот на Косово

## Прилог 2

– Предлог-Одлука од Одборот на  
Директори



© 2024 Грант Торнтон ДОО. Сите права се задржани..

'Grant Thornton' се однесува на брендот под кој фирмите членки на Grant Thornton обезбедуваат услуги на уверување, даночни и консултантски услуги на своите клиенти и/или се однесува на една или повеќе фирми членки во смисла на соодветниот контекст. Grant Thornton International Ltd (GTIL) и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за дејствијата или пропустите на други фирми членки.